

Gesprek Trees Troostwijk-Slager (1935)

Geachte aanwezigen,

Dat ik hier voor u sta, heb ik te danken aan veel moedige mensen.

Op verzoek van de 4/5 mei commissie, ben ik hier om u mijn verhaal te vertellen

Mijn naam is Trees Troostwijk- Slager. Ik ben geboren op 3 mei 1935, in Steenwijk.

Ik ben de middelste van 3 meisjes. Mijn ouders hadden een slagerij en mijn opa woonde bij ons in.

Toen in 1940 de Duitsers binnen kwamen, kreeg ik daar koude rillingen van. Zo dreigend als dat was. Wij zaten op het stoepje voor ons huis en zagen voor het eerst Duitse soldaten die naar het politiebureau gingen. Die grote laarzen!

Verder werd er zo min mogelijk over gepraat. Maar geleidelijk aan kwamen de verboden.

Niet meer dit en niet meer dat. We moesten een ster op de kleren naaien.

In 1942 moest mijn vader naar een werkkamp in Rouveen in Drenthe.

Vandaaruit werden de mannen naar Westerbork gestuurd, mijn vader kon vluchten en was het voor ons niet meer veilig.

In augustus werden we opgehaald door 3 jonge mensen, op de fiets. We hadden alle drie een pop gekregen. We reden de stad uit en de sterren werden van de jassen gepeuterd.

Mijn jongste zus werd door Eildert Mulder naar een echtpaar in Peize gebracht, die voor haar wilden zorgen, met de restrictie haar alleen weer af te staan aan de ouders.

Mijn oudste zus en ik gingen na een tussenadres naar de familie Mulder in Haren.

Ik bleef daar en mijn zus ging naar een familielid van de familie Mulder.

Mijnheer en mevrouw Mulder (tante Jantje en oom Harm) hadden 11 kinderen, de meesten waren al uit huis, maar zaten allen in het verzet. Een zoon was Engelandvaarder en overleefde de oorlog niet.

De oudste zoon ging op maandagmorgen naar zijn werk in een tuinderij, moest daarvoor langs de spoorlijn, hij werd gesommeerd te stoppen en heeft dat niet gedaan, en is toen doodgeschoten. Er waren nog 2 dochters thuis, Klaartje was z.g. ziek, er hing een bordje op de deur "ROODVONK" Dat hield de Duitsers buiten de deur. Klaartje woont nu in Wageningen. In de oorlog heb ik brieven geschreven via de ondergrondse aan mijn ouders, van hun kreeg ik af en toe een pakje.

Ik was een z.g. evacuee uit Rotterdam en familie. Mijn naam werd Treesje Bakker.

's Avonds werd er geoefend om aan de naam en feiten te wennen en wat ik niet mocht zeggen. 1 x ging het fout, toen ik bij de burens was en daar bezoek was, die uit Veendam kwamen. Ik zei: "Daar wonen mijn opa en oma" en werd meteen naar huis gestuurd.

Ik werd wel overall mee naar toe genomen, we gingen naar de kerk, ik kreeg les van de oudste dochter tante Diet.

In Haren ben ik tot de zomervakantie van 1943 gebleven. Daarna ging ik mee met een dochter. Tante Zwannie en oom Korstiaan naar Wassenaar. Dertigers die net getrouwd waren. Ze hadden een zoontje: Huib. Hun jongste dochter is hier aanwezig. Ook in Wassenaar kon ik gewoon naar school. Ik denk dat het hoofd van de school wel heeft geweten dat ik joods was. Mijn ouders en opa zaten in diezelfde tijd in Den Haag ondergedoken. Ze zijn in Juli 1944 gepakt. In Wassenaar ben ik vanaf de zomer 1943 tot februari 1944 geweest. In april zou Tante Zwannie een tweede kind krijgen en ik kon daar toen niet blijven.

Ik ging naar Wageningen. Met de trein. Er moet toch iets aan ons te zien zijn geweest want toen we onderweg waren, stapte er iemand uit de coupe en zei een wildvreemde mijnheer

tegen mijn begeleider: "God zegene U". Dat was heel bijzonder. Hij had ook de Duitsers kunnen roepen, ik werd weggebracht door Gerard Mulder, ook een zoon. Hij bracht mij bij de familie Hamming. Zijn schoonzuster en zwager.

Vanaf februari 1944 tot aan de bevrijding ben ik bij de familie Hamming- Hoeksema in Wageningen geweest. Oom Trudinus en tante Sjoerd. Dat was dus ook familie van de Mulders uit Haren. Ook zij waren jonge mensen en er was ook een kind op komst, maar bij hen mocht ik blijven. Een dochter Erena woont hier in Wageningen en is hier ook aanwezig.

Ik ging weer gewoon naar school en mee naar de kerk. Het hoofd van de school wist ook daar dat ik joods was. Ik leerde psalmversjes. Ze lieten me ook rustig met een buurmeisje, Nelly Koedam, dochter van de koster, meegaan om te gaan zwemmen in de Rijn. Daar leerde ik zwemmen. Voor het oog had ik een heel normaal leven. Ik had ook helemaal geen heimwee. Ik schreef brieven naar mijn vader, moeder en opa. Tante naaide poppekleertjes met mij. We woonden op een bovenhuis aan de markt.

In september 1944 konden wij vanuit Wageningen de landing bij Arnhem zien. De baby was net geboren en 14 dagen later moesten wij evacueren want het werd te gevaarlijk door bombardementen en gevechten. Door het overhaaste vertrek is mijn pop in de kelder waar we moesten schuilen blijven liggen. We werden geëvacueerd en met een kar waar tante en de kinderwagen met baby bovenop werden gezet, vertrokken we. De kar werd door de mensen getrokken en geduwd en bij toerbeurt konden ze dan even op de kar uitrusten.

We liepen samen met anderen naar Barneveld en kregen onderdak bij wildvreemde mensen. Bij een bakker op een meelzolder. Na 1 nacht gingen we verder en kwamen op 1 oktober in de buurt van Putten aan. In het buurtschap De Hoef. Zo'n 5 kilometer van Putten. Er waren daar meer evacués. Tijdens ons verblijf daar heeft het drama van Putten zich voltrokken. Vreselijk al die mannen. Er zijn er 600 opgehaald. We hoorden ervan en zagen ook dat er 102 huizen in brand zijn gestoken.

Wij zaten in een klein huisje bij de boerderij van de familie Mulderij. In het gezin van de boerderij waren een zoon en dochter van mijn leeftijd. De dochter Willy is hier aanwezig. We kregen ook nog onderwijs in een flink kippenhok dat als geïmproviseerd klaslokaal was ingericht.

Toen de bevrijding er was, ben ik met een auto naar Haren naar de familie Mulder gebracht. Dat was bijzonder een auto in een tijd. De auto had een zogenaamd "permit". Sonja kwam ook in Haren. Toen ik daar weg was, is zij er ook een tijdje geweest. Samen met haar ben ik teruggegaan naar Steenwijk. Overbuurman Hidde Prikken heeft ons opgehaald.

Mijn tante Malie, een zuster van mijn moeder, was bij ons thuis. Zij was toen alleen. Van haar dochter Louise en van haar man had ze nog niets gehoord. Later werd duidelijk dat Louise de onderduik had overleefd, maar haar man kwam niet weer terug. Hij is vermoord.

Mijn jongste zusje Dineke bleef al die tijd nog bij haar onderduikouders in Peize. Die wilden haar alleen afstaan aan haar ouders en al die niet terugkwamen wilden ze haar houden.

Wij gingen direct weer naar school.

Tot 13 juni 1945 wisten wij niets over onze vader en moeder en opa en andere familie.

Op die dag kwam mijn moeder zomaar de straat ingelopen. Ze zag er vreselijk verzwakt uit. "Kijk maar goed, ik ben er weer" zei ze. Het is voor ons een groot geluk geweest dat mijn moeder is teruggekomen.

Bij de familie Prikken, de buren aan de overkant, kreeg mijn moeder lamskarbonade met bloemkool te eten. Die wilden haar eindelijk wel eens weer wat goed eten voorzetten. Dat kon helemaal niet want ze is er heel ziek van geworden. De dokter was er heel gauw toen hij gehoord had dat mijn moeder terug was. Hij gaf haar scheepsbiskwie te eten. Zij moest langzamerhand wennen aan gewoon voedsel.

Het was afwachten of mijn jongste zus mijn moeder en ons nog wel zou kennen. Van haar vierde tot zevende jaar had ze ons niet gezien, behalve mijn oudste zus. Met bloedend hart hebben die mensen uit Peize haar met mijn moeder meegegeven.

Later ontvingen we de brief die onze moeder op 22 mei 1945 had geschreven vanuit Praag. Zij was er zelf dus eerder dan die brief. Zij sprak nooit met ons over haar tijd in Auschwitz. Van haar weten we niets. Ze sprak er alleen over met de vrouwen die er samen met haar geweest waren en er door gekomen waren. 2 van hen hebben een boekje geschreven met hun verhaal.

Ik heb heel lang gedacht dat ik mijn vader zag lopen en gehoopt dat hij terug zou komen. Wij kregen op 3 juni 1950 een brief van het Rode Kruis waarin stond dat hij in dat kamp Vaihingen was overleden in januari 1945 was gestorven.

De mensen die mij onderdak hebben gegeven zijn er nooit prat op gegaan dat ze dat gedaan hebben. Ook niet tegenover hun kinderen. Ze hebben allemaal een Yad Vashem onderscheiding gekregen".